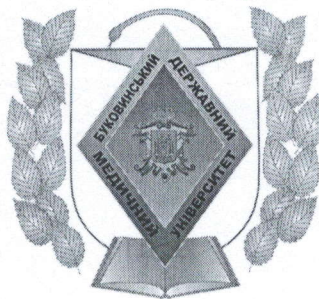

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи та
міжнародних зв'язків

 Оксана ГОДОВАНЕЦЬ
«20» 06 2025 р.

СИЛАБУС

з вивчення навчальної дисципліни

**«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДИСТАЛІЗАЦІЇ ЗУБІВ І ПРОФІЛАКТИКА ДИСФУНКЦІЇ
СКРОНЕВО-НИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО СУГЛОБА»**

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	II Стоматологія
Освітній ступінь	доктор філософії
Рік навчання	II
Форма здобуття освіти	очна (денна, вечірня), заочна
Кафедра	стоматології дитячого віку

Схвалено на засіданні кафедри стоматології дитячого віку
«23» 06 2025 року (протокол № 45).

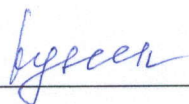
Завідувач кафедри

Тетяна КИЩАК

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
Буковинського державного медичного університету «26» 06 2025 року
(протокол № 6).

Голова предметної методичної
комісії

Наталя КУЗНЯК

Чернівці – 2025

Кафедра	стоматології дитячого віку
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Годованець Оксана Іванівна – доктор медичних наук, професор кафедри стоматології дитячого віку godovanec.oksana@bsmu.edu.ua Гринкевич Людмила Георгіївна — доктор філософії, асистентка кафедри стоматології дитячого віку grynkevych.l@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/stomatologiyi-dityachogo-viku/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department/
E-mail	dentistry_child@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (050)0794102

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Лекції	10
Практичні заняття	50
Самостійна робота	120
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Дисципліна спрямована на поглиблення знань здобувачів третього рівня вищої освіти щодо сучасних біомеханічних, клінічних та науково-дослідницьких аспектів дисталізації зубів у контексті комплексного ортодонтичного лікування. Особлива увага приділяється взаємозв'язку між ортодонтичними переміщеннями зубів, функціональним станом скронево-нижньощелепного суглоба та профілактиці його дисфункцій.

У ході вивчення дисципліни розглядаються сучасні методи дисталізації, цифрове планування лікування, використання мікроімплантатів, кап, біомеханічних систем та аналіз впливу ортодонтичних втручань на м'язово-суглобову систему.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, механізми та сучасні методи дисталізації зубів у пацієнтів різного віку, а також вплив ортодонтичних втручань на функціональний стан скронево-нижньощелепного СНЩС.

Дисципліна охоплює дослідження біомеханіки зубощелепної системи, оцінку ризиків виникнення дисфункцій СНЩС, принципи їх профілактики, діагностики й міждисциплінарного підходу до лікування.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу – (<https://surl.li/yabptf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу – (<https://surl.li/davbev>);
- Положення про відділ докторантури та аспірантури БДМУ (<https://surl.li/tgrzdb>);
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://surl.li/qcxknh>);

- Положення про порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради (<https://surl.li/sojbac>);
- Положення про освітні програми (<https://surl.li/mgdrwr>);
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового навчального дисциплін (<https://surl.li/tcnqvd>);
- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://surl.li/lycvol>);
- Положення про проведення педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://surl.li/asicje>);
- Положення про навчально-наукову лабораторію (<https://surl.li/wxwpgj>);
- Положення про комісію з питань біомедичної етики (<https://surl.li/wxgolx>);
- Положення про запобігання виявлення академічного плагиату (<https://surl.li/mzjror>);
- Положення про первинну документацію та комісію з перевірки первинної документації наукових досліджень (<https://surl.li/kpzfcg>);
- Положення про визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів та ліквідацію академічної різниці (<https://surl.li/cc/zsrxsd>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів освіти:

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагиату у наукових працях.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету та правил поведінки здобувачів освіти, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та співробітниками кафедр, закладів охорони здоров'я тощо;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних заняттях) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Ортодонтія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього рівня вищої освіти (PhD) комплексних науково-теоретичних знань, аналітичного мислення та дослідницьких навичок, необхідних для глибокого розуміння біомеханічних, морфофункціональних і нейром'язових процесів, що відбуваються під час дисталізації зубів, а також для оцінки її впливу на функціональний стан скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС).

Дисципліна спрямована на розвиток у майбутніх науковців здатності інтегрувати фундаментальні знання з ортодонтії, біомеханіки, фізіології, нейром'язової регуляції та цифрових технологій для розробки й удосконалення інноваційних клінічних методів дисталізації, що забезпечують стабільність ортодонтичних результатів без порушення функції СНЩС.

6.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- поглиблення теоретичних знань про біомеханіку дисталізації зубів, скронево-нижньощелепного суглоба;
- опанування сучасних методів дисталізації з використанням фіксованих і знімних ортодонтичних апаратів, мікроімплантатів та цифрових технологій;
- формування навичок клінічного аналізу та вибору оптимальної тактики лікування з урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта;
- вивчення причин і механізмів розвитку дисфункцій СНЩС та засвоєння принципів їх профілактики під час ортодонтичного втручання;
- розвиток умінь проводити комплексну діагностику, оцінювати стан м'язово-суглобової системи та виявляти ранні ознаки порушень;
- формування дослідницьких компетентностей для планування, виконання та аналізу власних наукових і клінічних досліджень;
- опанування сучасних методів доказової ортодонтії та критичної оцінки результатів клінічних і експериментальних робіт;
- розвиток міждисциплінарного підходу у взаємодії ортодонта, гнатолога, ортопеда та фізіотерапевта при лікуванні пацієнтів із порушеннями оклюзії;
- удосконалення навичок клінічного мислення, презентації та обґрунтування результатів власних досліджень.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

Інтегральна: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

- СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.
- СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
- СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.
- СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання (РН):

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

РН05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

Знати:

- концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності

Уміти:

- розв'язувати значущі проблеми у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширювати та переоцінювати вже існуючі знання і професійні практики;
- започаткувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;
- критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї.

Демонструвати:

- вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому.
- значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності;
- здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. «Сучасні підходи до дисталізації зубів і профілактика дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба».

Змістовий модуль 1. «Сучасні підходи до дисталізації зубів».

Конкретні цілі:

- Сформувати глибокі теоретичні та практичні знання щодо сучасних методів дисталізації зубів, біомеханічних принципів їх переміщення та впливу ортодонтичного лікування на функцію скронево-нижньощелепного суглоба.
- Розвинути здатність здійснювати критичний аналіз наукових джерел, клінічних випадків і результатів досліджень, з метою вдосконалення діагностичних і лікувальних підходів при патології прикусу та профілактиці дисфункцій СНЩС.
- Сприяти формуванню науково-дослідницьких компетентностей здобувача, необхідних для планування, проведення та представлення власних експериментальних і клінічних робіт у сфері ортодонтії та гнатології.

Тема 1. Методи діагностики дистального прикусу та визначення потреби в дисталізації зубів.

Ознайомлення з сучасними клінічними, рентгенологічними та цифровими методами діагностики дистального прикусу. Визначення показань і критеріїв до проведення дисталізації.

Тема 2. Методи дисталізації верхнього зубного ряду: механічні та біомеханічні принципи.

Описуються основні методи дисталізації, їх механізми дії, контроль напрямку сили та збереження опори. Порівнюються ефективність різних конструкцій і клінічні показання.

Тема 3. Використання позаротових апаратів для дисталізації. Інтраоральні дисталізатори: принцип дії, конструктивні особливості, показання.

Розглядаються види позаротових та внутрішньоротових апаратів, їх конструктивні елементи та клінічні можливості. Аналізуються переваги, недоліки й ускладнення при їх застосуванні.

Тема 4. Мікроімпланти як опора при дисталізації: планування та клінічне застосування.

Висвітлюються принципи вибору місця встановлення мікроімплантів, техніка їх фіксації та біомеханічні аспекти використання як опори для дисталізації.

Тема 5. Цифрове планування дисталізації із використанням 3D технологій.

Розглядаються можливості цифрового моделювання ортодонтичного лікування, аналіз 3D-зображень та створення віртуальних планів дисталізації для точного прогнозування результатів.

Тема 6. Дисталізація в умовах обмеженого простору та при асиметриях зубних рядів. Особливості дисталізації у пацієнтів із патологією СНЩС.

Вивчаються методи корекції при асиметричному прикусі та при зменшеному просторовому резерві. Аналізуються клінічні особливості лікування пацієнтів із функціональними порушеннями СНЩС.

Змістовий модуль 2. «Профілактика дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба»

Тема 7. Анатомо-функціональні особливості скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у нормі.

Розглядаються будова, іннервація, кровопостачання та функціональні взаємозв'язки елементів СНЩС у нормі. Аналізуються фізіологічні рухи нижньої щелепи та роль м'язово-зв'язкового апарату в забезпеченні стабільної оклюзії.

Тема 8. Біомеханіка переміщення при ортодонтичному лікуванні.

Вивчаються принципи дії ортодонтичних сил, типи зубних переміщень, реакції кісткових і пародонтальних структур. Розглядаються фактори, що впливають на ефективність і безпечність переміщення зубів.

Тема 9. Взаємозв'язок оклюзійних співвідношень та функціонального стану СНЩС. Профілактика дисфункцій СНЩС при ортодонтичному втручанні: міофункціональний підхід.

Вивчається вплив оклюзійних контактів і типу прикусу на роботу СНЩС. Розглядаються принципи міофункціональної терапії та вправ для профілактики дисфункцій під час ортодонтичного лікування.

Тема 10. Алгоритм клінічного моніторингу функцій СНЩС під час ортодонтичного лікування. Профілактика дисфункцій СНЩС при ортодонтичному втручанні: міофункціональний підхід.

Формуються навички оцінки функціонального стану СНЩС у процесі лікування, проведення контролю динаміки та впровадження профілактичних і реабілітаційних заходів.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Аудиторні		Самостійна
		Лекції	Практичн і заняття	робота студента
1	2	3	4	5
Модуль 1. «Сучасні підходи до дисталізації зубів і профілактика дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба»				
Змістовий модуль 1. «Сучасні підходи до дисталізації зубів»				
Тема лекції 1. Методи діагностики дистального прикусу та визначення потреби в дисталізації зубів Тема практичного заняття 1. Методи діагностики дистального прикусу та визначення потреби в дисталізації зубів Тема самостійної роботи 1. Історичний розвиток методів дисталізації в ортодонтії. Класифікація апаратів для дисталізації зубів	18	2	4	12
Тема лекції 2. Механічні та цифрові технології дисталізації: еволюція ортодонтичних систем Тема практичного заняття 2. Методи дисталізації верхнього зубного ряду: механічні та біомеханічні принципи Тема самостійної роботи 2. Біомеханічні принципи переміщення зубів при дисталізації	20	2	6	12

Тема практичного заняття 3. Використання позаротових апаратів для дисталізації. Інтраоральні дисталізатори: принцип дії, конструктивні особливості, показання Тема самостійної роботи 3. Особливості росту і розвитку щелепно-лицевої ділянки у дітей з дистальним прикусом. Етіологічні чинники формування дистального прикусу	18		6	12
Тема практичного заняття 4. Мікроімпланти як опора при дисталізації: планування та клінічне застосування Тема самостійної роботи 4. Порівняльна характеристика традиційних і сучасних дисталізаторів. Аналіз ефективності застосування мікроімплантів для дисталізації	16		4	12
Тема практичного заняття 5. Цифрове планування дисталізації із використанням 3D технологій Тема самостійної роботи 5. Можливості використання системи елайнерів для дисталізації зубів	16		4	12
Тема практичного заняття 6. Дисталізація в умовах обмеженого простору та при асиметриях зубних рядів. Особливості дисталізації у пацієнтів із патологією СНЩС Тема самостійної роботи 6. Біомеханічні ускладнення при дисталізації та шляхи їх усунення. Методи оцінки стабільності результатів після дисталізації	16		4	12
Змістовий модуль 2. «Профілактика дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба»				
Тема лекції 3. Дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба: етіопатогенез, класифікація, сучасні погляди Тема практичного заняття 7. Анатомо-функціональні особливості скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у нормі	18	2	4	12

Тема самостійної роботи 7. Роль міофункціональних порушень у виникненні дисфункцій СНЩС. Взаємозв'язок між положенням нижньої щелепи і функцією СНЩС				
Тема практичного заняття 8. Біомеханіка переміщення при ортодонтичному лікуванні Тема самостійної роботи 8. Клініко-інструментальна діагностика дисфункцій СНЩС (електроміографія, КТ, МРТ). Комп'ютерна томографія як метод оцінки стану СНЩС при дисталізації	18		6	12
Тема лекції 4. Взаємозв'язок ортодонтичного лікування і функції скронево-нижньощелепного суглоба Тема практичного заняття 9. Взаємозв'язок оклюзійних співвідношень та функціонального стану СНЩС. Профілактика дисфункцій СНЩС при ортодонтичному втручанні: міофункціональний підхід Тема самостійної роботи 9. Сучасні концепції профілактики дисфункцій СНЩС в ортодонтії. Психосоматичні аспекти, роль стресу і бруксизму у розвитку дисфункцій СНЩС	20	2	6	12
Тема лекції 5. Міждисциплінарний підхід до профілактики та корекції дисфункцій СНЩС Тема практичного заняття 10. Алгоритм клінічного моніторингу функції СНЩС під час ортодонтичного лікування. Профілактика дисфункцій СНЩС при ортодонтичному втручанні: міофункціональний підхід Тема самостійної роботи 10. Сучасні підходи до лікування дисфункцій СНЩС у пацієнтів з ортодонтичними апаратами. Алгоритми скринінгу та ранньої діагностики дисфункцій СНЩС	20	2	6	12

УСЬОГО ГОДИН	180	10	50	120
---------------------	-----	----	----	-----

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи діагностики дистального прикусу та визначення потреби в дисталізації зубів	2
2	Механічні та цифрові технології дисталізації: еволюція ортодонтчних систем	2
3	Дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба: етіопатогенез, класифікація, сучасні погляди	2
4	Взаємозв'язок ортодонтчного лікування і функції скронево-нижньощелепного суглоба	2
5	Міждисциплінарний підхід до профілактики та корекції дисфункцій СНЩС	2
РАЗОМ		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. «Сучасні підходи до дисталізації зубів»		
1	Методи діагностики дистального прикусу та визначення потреби в дисталізації зубів	4
2	Методи дисталізації верхнього зубного ряду: механічні та біомеханічні принципи	6
3	Використання позаротових апаратів для дисталізації. Інтраоральні дисталізатори: принцип дії, конструктивні особливості, показання	6
4	Мікроімпланти як опора при дисталізації: планування та клінічне застосування	4
5	Цифрове планування дисталізації із використанням 3D технологій	4
6	Дисталізація в умовах обмеженого простору та при асиметриях зубних рядів. Особливості дисталізації у пацієнтів із патологією СНЩС	4
Змістовий модуль 2. «Профілактика дисфункцій скронево-нижньощелепного суглоба»		
7	Анатомо-функціональні особливості скронево-нижньощелепного суглоба у нормі	4
8	Біомеханіка переміщення при ортодонтчному лікуванні	6
9	Взаємозв'язок оклюзійних співвідношень та функціонального стану СНЩС. Профілактика дисфункцій СНЩС при ортодонтчному втручанні: міофункціональний підхід	6
10	Алгоритм клінічного моніторингу функції СНЩС під час ортодонтчного лікування. Профілактика дисфункцій СНЩС при ортодонтчному втручанні: міофункціональний підхід	6
РАЗОМ		50

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичний розвиток методів дисталізації в ортодонтії. Класифікація апаратів для дисталізації зубів	12

2	Біомеханічні принципи переміщення зубів при дисталізації	12
3	Особливості росту і розвитку щелепно-лицевої ділянки у дітей з дистальним прикусом. Етіологічні чинники формування дистального прикусу	12
4	Порівняльна характеристика традиційних і сучасних дисталізаторів. Аналіз ефективності застосування мікроімплантів для дисталізації	12
5	Можливості використання системи елайнерів для дисталізації зубів	12
6	Біомеханічні ускладнення при дисталізації та шляхи їх усунення. Методи оцінки стабільності результатів після дисталізації	12
7	Роль міофункціональних порушень у виникненні дисфункцій СНЩС. Взаємозв'язок між положенням нижньої щелепи і функцією СНЩС	12
8	Клініко-інструментальна діагностика дисфункцій СНЩС (електроміографія, КТ, МРТ). Комп'ютерна томографія як метод оцінки стану СНЩС при дисталізації	12
9	Сучасні концепції профілактики дисфункцій СНЩС в ортодонтії. Психосоматичні аспекти, роль стресу і бруксизму у розвитку дисфункцій СНЩС	12
10	Сучасні підходи до лікування дисфункцій СНЩС у пацієнтів з ортодонтичними апаратами. Алгоритми скринінгу та ранньої діагностики дисфункцій СНЩС	12
РАЗОМ		120

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Не передбачено

15. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Визначаються викладачем індивідуально для кожного здобувача відповідно до теми та мети його наукового дослідження.

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

16.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Поточний контроль включає усне опитування, аналіз клінічних випадків, виконання практичних завдань та роботу в умовах клініки під керівництвом наукового керівника.

Методи поточного контролю:

- *традиційне опитування* — викладач ставить запитання здобувачам в усній формі, що дозволяє оцінити рівень знань та комунікативних навичок;

- *метод «ланцюгового опитування»* - один здобувач відповідає, наступний доповнює.

Критерії оцінювання поточного контролю знань та вмінь здобувачів під час вивчення модуля

20 балів (*відмінно*) Здобувач демонструє глибокі, системні знання, повне володіння матеріалом, сучасними методами дослідження та науковими підходами. Впевнено, аргументовано відповідає, демонструє високий рівень компетентності та самостійності, здатен застосовувати знання в нових умовах, має власні наукові ідеї.

16 балів (*добре*). Здобувач має достатні знання для розуміння та застосування матеріалу, хоча можливі незначні неточності. Практичні навички на середньому рівні, відповіді загалом правильні, але не завжди повні, самостійність у практичних ситуаціях — обмежена.

12 балів (*задовільно*). Знання фрагментарні, з суттєвими прогалинами у теорії чи методах. Практичні завдання виконуються з підказками, здобувач демонструє поверхневе розуміння, потребує постійного контролю та корекції.

0 балів (*незадовільно*). Знання недостатні, здобувач не володіє базовими поняттями та навичками. Практичні завдання виконані неправильно або не виконані взагалі. Відсутній мінімальний рівень компетентності, необхідне повторне вивчення матеріалу та додатковий контроль.

Контроль виконання самостійної роботи. Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань, спрямованих на отримання здобувачем нових знань, їх систематизацію та узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача до практичних занять, контрольних заходів.

16.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Програмою не передбачено

16.3. Умови допуску до складання підсумкового контролю.

Підсумковий контроль (залік) здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому занятті з модуля.

До заліку допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та набрали кількість балів, не меншу за мінімальну - 120 балів.

16.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

На останньому тематичному навчальному занятті з дисципліни після закінчення розбору теми заняття, викладач навчальної групи оголошує суму балів, яку здобувач набрав за результатами поточного контролю.

Результати складання заліку оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Здобувач отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав усі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав усі навчальні заняття (лекції, практичні), що визначені тематичним планом з дисципліни (за наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні навчальної дисципліни не меншу, ніж 120.

Оцінку «не зараховано», отримує здобувач освіти, якщо має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (семінарських та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша ніж мінімальна.

17. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІКУ)

17.1 Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.

Програмою не передбачено

17.2 Перелік практичних завдань та робіт до підсумкового модульного контролю.

Програмою не передбачено

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ.

Оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), що виставляються на кожному семінарському занятті за відповідною темою та кількістю балів за виконання індивідуальних завдань здобувачем вищої освіти.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати під час вивчення дисципліни, становить 200 балів, у тому числі:

- за поточну навчальну діяльність – 200 балів;

Мінімальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати під час вивчення дисципліни, становить 120 балів, у тому числі:

- за поточну навчальну діяльність – 120 балів;

Для поточного оцінювання застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

			Конвертація у бали традиційних оцінок	
--	--	--	---------------------------------------	--

Номер модуля, кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	Мінімальна кількість балів
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 1	2 №1-2	10	20	16	12	0	0	120

Максимальна кількість, яку може набрати здобувач при вивченні модуля, дорівнює 200 балам.

Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі: $20 \times 10 = 200$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати здобувач при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі: $12 \times 10 = 120$.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми здобувачу виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для навчальної дисципліни.

Здобувачі, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою **ECTS** таким чином:

Оцінка <i>ECTS</i>	Статистичний показник
“А”	Найкращі 10% здобувачів
“В”	Наступні 25% здобувачів
“С”	Наступні 30% здобувачів
“D”	Наступні 25 % здобувачів
“Е”	Останні 10 % здобувачів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться відділом докторантури та аспірантури для здобувачів, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни.

Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але які не отримали оцінку «зараховано». Ця категорія здобувачів має право на перескладання заліку.

Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність. Ця категорія здобувачів має право на повторне вивчення дисципліни.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Основна (базова)* література:

1. Годованець О.І. Вікові особливості зубощелепного апарату людини. Чернівці: БДМУ; 2011. 120 с.
2. Курєдова В.Д., Дмитренко М.І., Макарова О.М., Стасюк О.А. Зрозуміла ортодонція у запитаннях і відповідях з ілюстраціями. Львів: ГалДент; 2016. 84 с.
3. Курєдова В.Д., Карасюнок А.Є. Роль батьків в ортодонтичному лікуванні дітей. Львів: ГалДент; 2016. 76 с.
4. Макарова О.М., Курєдова В.Д. Особливості діагностики сагітальних асиметрій прикусу. Львів: ГалДент; 2016. 80 с.
5. Клінічна настанова, заснована на доказах «Ортодонція та щелепно-лицева ортопедія» (https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/2023_620_kn-ortodontiya.pdf)
6. Стандарт медичної допомоги «Аномалії прикусу (мезіальна оклюзія, відкритий прикус, глибокий прикус)» (<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-03-03-2025-360-pro-zatverdzhennya-standartu-medichnoyi-dopomogi-anomaliyi-prikusu-mezialna-oklyuziya-vidkritij-prikus-glibokij-prikus>)
7. Стандарт медичної допомоги «Дистальна оклюзія» (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0620282-23#Text>)

19.2 Допоміжна література:

1. Aliakbar B. Early-age orthodontic treatment. Quintessence Publishing Co; 2013.
2. Araújo EA, Buschang PH. Recognizing and Correcting Developing Malocclusions: A Problem-Oriented Approach to Orthodontics. 2nd ed. Hoboken: Wiley; 2024.
3. Brent E. Larson, William R. Proffit, Henry W. Fields, David M. Sarver. Contemporary Orthodontics, 6th Edition; 2018.
4. Brugnami F, Caiazzo A, Meuli S. Orthodontically Driven Osteogenesis. 2nd ed. Hoboken: Wiley; 2024.
5. Cobourne MT, DiBiase AT. Handbook of Orthodontics. 3rd ed. Philadelphia: Elsevier; 2024.
6. Cobourne MT. Handbook of Orthodontics. 3rd ed. London: Elsevier; 2025. 650 p.
7. Eliades T, Katsaros C. Debonding and Fixed Retention in Orthodontics: An Evidence-Based Clinical Guide. Hoboken: Wiley; 2023.
8. English JD, ed. Mosby's Orthodontic Review. 2nd ed. St. Louis: Elsevier; 2025.
9. Graber LW, Vig KWL, Huang GJ, Fleming PS. Orthodontics: Current Principles and Techniques. 7th ed. St. Louis: Elsevier; 2025.
10. Karad A. Clinical Orthodontics. Current Concepts Goals and Mechanics. 2nd ed. India: Elsevier; 2019. 540 p.
11. Krishnan V, Kuijpers-Jagtman AM. Integrated Clinical Orthodontics. 2nd ed. Hoboken: Wiley; 2023.
12. Long H, Han X, Lai W. Clinical Insertion Techniques of Orthodontic Temporary Anchorage Devices. Hoboken: Wiley; 2023.
13. Melsen B, Athanasiou AE. Dentofacial and Occlusal Asymmetries. Hoboken: Wiley; 2024.
14. Nanda R, ed. Atlas of Aligner Treatment and Planning. St. Louis: Elsevier; 2025.
15. Nanda R. Biomechanics and Esthetic Strategies in Clinical Orthodontics. 2nd ed. St. Louis: Elsevier Saunders; 2016. 400 p.
16. Okeson JP. Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. 8th ed. St. Louis, Missouri: Elsevier; 2020.
17. Proffit WR, Fields HW, Larson BE, Sarver DM. Contemporary Orthodontics. 6th ed. St. Louis: Elsevier; 2019. 744 p.
18. Tamimi D, Hatcher DC. Specialty Imaging: Temporomandibular Joint. Salt Lake City (UT): Amirsys; 2016.
19. Sario AUH. Orthodontics in 2025: Evidence Based Clinical Practice. 1st ed. Hamburg: Tredition; 2025. 228 p. booktopia.com.au+1
20. Romano R (ed). Orthodontic Mindset: The secrets behind successful orthodontic treatment. 1st ed. London: Quintessence Publishing; 2025. 200 p.

19.3 Інформаційні ресурси:

- Сайт кафедри стоматології дитячого віку <https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department>
- Сайт відділу докторантури та аспірантури <https://dako.bsmu.edu.ua/>
- База даних Scopus <https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=>
- База даних Web of Science <https://access.clarivate.com/login?app=wos&alternative=true&shibShireURL=https:%2F%2Fwww.webofknowledge.com%2F%3Fauth%3DShibboleth&shibReturnURL=https:%2F%2Fwww.webofknowledge.com%2F&roaming=true>
- Наукова періодика України <https://journals.uran.ua/>
- Українська асоціація ортодонтів (UAO) (<https://aou.com.ua/>)
- American Association of Orthodontists (AAO Annual Session) (<https://aaoinfo.org/>)
- European Orthodontic Society (EOS Congress) (<https://eoseurope.org/>)
- World Federation of Orthodontists (WFO World Congress) (<https://www.wfo.org/>)
- British Orthodontic Conference (BOC) (<https://bos.org.uk/boc2025/>)
- Asia-Pacific Orthodontic Conference (APOC) (<https://aoscongress.com/>)

20. УКЛАДАЧІ СИЛАБУСУ

1. Оксана ГОДОВАНЕЦЬ – доктор медичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри стоматології дитячого віку.
2. Людмила ГРИНКЕВИЧ – доктор філософії, асистентка кафедри стоматології дитячого віку.